

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 789

van **JOHAN DANEN**

datum: 11 mei 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Vlaamse Klimaatstrategie 2050 - Scholenbouw

In de nota 'Vlaamse Klimaatstrategie 2050' spreekt de Vlaamse Regering de ambitie uit om de emissies van het Vlaamse gebouwenpark te reduceren tot 2,3 Mt CO₂eq. tegen 2050. Om de broeikasgasuitstoot in de toekomst verder in te perken tot de beoogde uitstoot in 2050, zal er worden ingegrepen op een aantal gebouweigenschappen: de gebouwschil, de compactheid en de technische installatie. De grootste energie-/klimaatwinst in deze sector zal worden behaald door de gebouwen energie-efficiënter te maken.

Zo zullen vanaf 2021 voor niet-residentiële nieuwbouw, zoals schoolgebouwen, de BEN-eisen gelden (BEN: bijna-energieneutraal). Voor het bestaande niet-residentiële gebouwenpark wordt er naar een koolstofneutraal gebouwenpark gestreefd wat betreft verwarming, sanitair warm water, koeling en verlichting.

In het evaluatierapport 'Scholen van Morgen', dat begin dit jaar nog in de commissie werd besproken, worden de 165 nieuwbouw- en 17 inbreidingsprojecten geëvalueerd. Een aantal van deze projecten moet nog dit jaar worden opgeleverd. Alle uitgevoerde projecten hebben volgens dit rapport een E-peil dat varieert tussen 42 en 70. Ter vergelijking: residentiële nieuwbouw dient vanaf 2021 een E-peil van 55 te hebben. In het evaluatierapport wordt ook aangegeven dat er gestreefd diende te worden naar een beperking van het energieverbruik, voor zowel verwarming, koeling als verlichting.

Tijdens het webinar 'Werken met 'quick wins' als hefboom voor energie-investeringen in schoolgebouwen: conclusies van het project "energiebesparing bij scholen"', dat op 23 maart 2022 werd georganiseerd door het Departement Onderwijs en Vorming, gaven experts aan dat een deel van de scholen uit het project 'Scholen van Morgen' er niet op voorzien is om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn. Een andere drempel die de experts meegaven, was het standpunt van de netbeheerders inzake het subsidiëren van warmtepompsystemen die geschikt zijn voor schoolgebouwen. Deze nieuwe systemen werken op een te lage temperatuur, waardoor ze volgens de subsidieregels van de netbeheerders niet in aanmerking komen voor subsidiëring. Ook het feit dat deze systemen als koeling ingezet kunnen worden, is een reden om ze uit te sluiten van subsidiëring, hoewel deze vorm van koeling net een meerwaarde kan betekenen in BEN-gebouwen.

1. In het evaluatierapport 'Scholen van Morgen' wordt aangegeven dat het E-peil van de 182 (165+17) projecten schommelt tussen 42 en 70.

Graag een overzicht per E-peil van het aantal projecten dat aan dit E-peil voldoet.

2. In de beleidsnota 2019-2024 vermeldt de Vlaamse Regering 232,5 miljoen euro voor de vervanging of renovatie van bestaande schoolgebouwen.

- a) Hoeveel van deze middelen werden al toegewezen?
- b) Aan welke projecten werden deze middelen toegewezen? (naam school/project; leeftijd gebouw; huidig E-peil; streefwaarde E-peil)

Wat is de realisatiegraad van deze projecten? Hoeveel projecten zitten in de opstartfase, hoeveel projecten zijn in uitvoering en hoeveel projecten zijn al afgerond?

3. Volgens de experts is minstens een aantal 'Scholen van Morgen'-projecten er niet op voorzien om tegen 2050 koolstofneutraal te worden wat betreft verwarming, sanitair warm water, koeling en verlichting.

- a) Is de minister daarvan op de hoogte?
- b) Zullen er op korte termijn aanpassingen uitgevoerd worden aan deze vrij recente projecten om ze geschikt te maken om koolstofneutraal te worden tegen 2050?
 - i. Zijn deze aanpassingen mogelijk binnen een DBFM-constructie (DBFM: Design, Build, Finance, Maintain)?
 - ii. Welke middelen zullen voor deze aanpassingen worden ingezet?

4. In het 'Masterplan scholenbouw 2.0' geeft de Vlaamse Regering aan dat er bekeken zal worden of de energielening nog verder gericht uitgebreid kan worden tot een klimaatlening waarbij het doel van dit instrument is om het schoolgebouwenpatrimonium koolstofneutraal te maken.

Wat is de huidige stand van zaken in verband met het uitbreiden van de energielening? Wat is de vooropgestelde timing om deze lening uit te breiden tot een klimaatlening?

5. De schoolgebouwen die in het kader van het 'Masterplan scholenbouw 2.0' gerealiseerd zullen worden, zullen aan de BEN-eisen (E55) moeten voldoen.

- a) Garandeert een E-peil van 55 dat het bouwproject koolstofneutraal zal zijn tegen 2050 wat betreft verwarming, sanitair warm water, koeling en verlichting? Zullen de projecten die in het kader van het 'Masterplan scholenbouw 2.0' gerealiseerd worden, klaar zijn om koolstofneutraal te zijn in 2050?
- b) Een aantal technieken, zoals warmtepompen, die kunnen bijdragen tot het bereiken van deze koolstofneutraliteit, worden niet gesubsidieerd door de netbeheerder(s). Bij een nieuwbouw dient er rekening gehouden te worden met het risico op oververhitting. Bij een te hoog risico op oververhitting kan er behoefte zijn aan een actieve koeling, een taak die door een warmtepomp kan worden uitgevoerd. Toch is deze koelingsmogelijkheid een reden waarom de netbeheerder geen subsidie wil geven.
 - i. Is de minister op de hoogte van deze problematiek?

- ii. Heeft de minister hierover al een overleg gehad met de netbeheerder(s)? Zo ja, wat was het resultaat van dit overleg?
- iii. Hoeveel projecten, die gerealiseerd werden in het kader van 'Scholen van Morgen', zijn uitgerust met een warmtepomp?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Ben Weyts (559), Zuhair Demir (789)

ZUHAL DEMIR

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD

op vraag nr. 789 van 11 mei 2022

van **JOHAN DANEN**

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door Ben Weyts, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand.